

Εκπαιδεύοντας τους Εκπαιδευτές

Δημήτριος Μ. Γάκης
Χειρουργός

Εμείς οι Έλληνες ήμασταν ανέκαθεν ένας περιέργος λαός. Επιβιώσαμε, όμως, σε μια γειτονία περιτριγυρισμένοι από εχθρούς, χάρις στην **ποιότητα** και όχι την ποσότητά μας.

Όμως τα τελευταία χρόνια η κατάσταση πάει από το κακό στο χειρότερο. Η δημόσια ζωή ευτελίζεται, οι αρχές και οι αξίες καταποντίζονται, η αναξιοκρατία γίνεται κανόνας, το «βόλεμα» γίνεται αυτοσκοπός...

Και όλα αυτά γίνονται, θαρρείς, με ένα προδιαγεγραμμένο σχέδιο που βοηθάει τους φαύλους και τους ανίκανους να επικρατούν, κάνοντάς μας, ολοένα, και πιό εύκολη βορά της παγκοσμιοποίησης.

Πολλές οι αιτίες αυτής της ποιοτικής έκπτωσής μας. Όμως η κυριότερη, κατά την ταπεινή μου γνώμη, είναι η διαρκής πτώση του επιπέδου της παιδείας μας, με αποκορύφωμα την υποβάθμιση της Ανώτατης Εκπαίδευσης από την οποία δεν ξέφυγε ούτε το Ιατρικό Τμήμα του ΑΠΘ.

Χρειάζεται η άμεση λήψη μέτρων, όχι από την πολιτεία αλλά από εμάς τους ίδιους, στην αρχή.

Πρώτιστα χρειάζεται εκσυγχρονισμό ο τρόπος εκπαίδευσης των φοιτητών της Ιατρικής, όπως περιγράφηκε με σαφήνεια στο άρθρο του Θ. Δαρδαβέση στο προηγούμενο τεύχος. Ας μου επιτραπεί να προσθέσω μερικές απλές σκέψεις.

Κατ'αρχάς επιμένω ενσυνείδητα στην επαναφορά του όρου «Ιατρική Σχολή» αντί του σημερινού «Ιατρικό Τμήμα». Έτσι την γνωρίσαμε οι παλιότεροι και έτσι πρέπει να ξαναγίνει: το Σχολείο της υπέρτατης ανθρωπιστικής επιστήμης, της Ιατρικής. Ο όρος «τμήμα» την απαξιώνει, την υποτιμά και δεν σέβεται την ιστορική προέλευσή της που ήταν η «Ιποκρατική Σχολή». Αλλοίμονό μας, εάν εμείς οι ίδιοι δεν σεβόμαστε την Ιστορία μας και αφήνουμε τους ξένους να την συνεχίζουν (βλ. Medical School, Scuola di Medicina κ.λπ.)

Απαιτείται ο χωρισμός της Ιατρικής Σχολής σε **προπτυχιακό** και **μεταπτυχιακό** τμήμα. Αυτάματα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν τα κριτή-

ρια στελέχωσης των δύο τμημάτων. Τα στελέχη του προπτυχιακού τμήματος πρέπει να επιλέγονται πρωτίστως με βάση την διδακτική τους ικανότητα και δευτερευόντως το ερευνητικό τους έργο. Μας χρειαζόνα «**δασκαλοι**» με ψυχικά χαρίσματα και διδακτικές δεξιότητες για να διδάξουν τα **βασικά** στους φοιτητές. Στο μεταπτυχιακό τμήμα η επιλογή πρέπει να γίνεται αντίστροφα. Προέχει το επιστημονικό ανάστημα και οι ερευνητικές ικανότητες.

Το σύστημα διδασκαλίας πρέπει να εκσυγχρονισθεί. Για να γίνει, όμως, αυτό εφικτό πρέπει να μειωθεί δραστικά ο αριθμός των φοιτητών, τουλάχιστον στο 50% σε πρώτη φάση, ή να διπλασιασθούν τα προπτυχιακά τμήματα.

Όσον αφορά την εκπαιδευτική ικανότητα των στελεχών της Ιατρικής Σχολής πιστεύω ότι ο άριστος δάσκαλος γενιέται. Καλοί δάσκαλοι, όμως, γίνονται οι πολλοί, μέσα από ένα σωστά δομημένο εκπαιδευτικό σύστημα. Υπάρχει όμως αυτό;

Είχα την τύχη, στα πλαίσια της συνεργασίας της Επιτροπής Εκπαίδευσης του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ιπποκρατείου ΓΠΝΘ και του γραφείου Εκπαίδευσης του Ιατρικού Τμήματος του ΑΠΘ, να παρακολουθήσω, όντας γιατρός του ΕΣΥ, την β' σειρά της «Εκπαίδευσης των Εκπαιδευτών» που διοργανώνεται για το διδακτικό προσωπικό του Ιατρικού Τμήματος».

Εκεί λοιπόν είδα μια ομάδα Πανεπιστημιακών γιατρών, με όραμα και δίψα για αλλαγή, να κάνει μια καταπληκτική προσπάθεια. Ανάμεσά τους άνθρωποι στα πρόθυρα της συνταξιοδότησης να δουλεύουν με ζήλο εφήβου, άνθρωποι όλων των πολιτικών παρατάξεων να συνεργάζονται σαν αδέρφια, άνθρωποι όλων των βαθμίδων να συμπεριφέρονται σαν ίσοι, με ένα και μόνο στόχο: **να κάνουν τα στελέχη του Ιατρικού τμήματος 'δασκάλους' και όχι απλούς εκπαιδευτές.** Είδα ηλικιωμένο, δάσκαλό μου στην ΩΡΛ, να κουβαλάει εκατοντάδες κιλά έντυπου υλικού με ένα αυτο-

κινητάκι, του οποίου ο προφυλακτήρα κόντευε να ακουμπήσει στο έδαφος!

Είδα δάσκαλό μου, στην Αγγειοχειρουργική, που μετεκπαιδεύτηκε στο Dundee το 1986 στην Ιατρική Εκπαίδευση, να βρίσκει επιτέλους, πεδίο αξιοποίησης των όσων λαμπρών έμαθε! Είδα και μαθητές, όλων των ηλικιών και βαθμίδων, με μάτια να λάμπουν, προβληματισμένους μα αποφασισμένους...

Αποφασισμένους να αλλάξουν την Ιατρική,

και να την Ξανακάνουν **Σχολή...**

Αποφασισμένους να Ξαναγίνουν **Δάσκαλοι** (με Δέλτα κεφαλαίο)...

Γύρισα στο σπίτι μου πιά ήσυχος, νιώθοντας τους φόβους μου να απομακρύνονται.

Η αρχή έγινε...

«άμμες δε γ'εσόμεθα πολλώ κάρρονες»

Francis Bacon, Two Seated Figures, 1979.